

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.	Vidéken: Egy óra kor. 1.20
Negyedóra 3.-	Negyedóra 3.60
Félévre 6.-	Félévre 7.-
Egész óvra 12.-	Egész óvra 14.-

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

Felolós szerkesztő és laptulajdonos
KORBULY JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IX., Calvin-tér 8. szám alatt.
Hirdetések petit számítással, díjazás szerint.
Apothírdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

A kisiparosok és a választások.

Budapest, június 19.

A választások közeledtével megmozdult immár az egész ország politikai közéleté. Az új általános választásnál minden gazdasági ágazat, minden társadalmi osztály a maga igazait akarja érvényesíteni. A magyar gazdasági társadalom az agrárizmus jel-szavával megy a küzdelembe s valószínűleg győzelmet fog aratni, ha nem is az egész vonalon, de eddigi térfoglalásához képest jelentékeny. A tisztviselők, a falusi jegyzők szervezkednek, hogy ők csak olyan jelöltre fognak szavazni, aki megbízható ígéretet tesz, hogy érdekeiknek istápolója lesz a magyar parlamentben. A kereskedőket szintén hasonló törekvések hatják át. Hát nincs-e igazsága Magyarországnak kisiparosságának, amely szintén szervezkedik az általános választásokra? Hisz ha valamely társadalmi osztály el van nyomva, anyagilag megzsibbasztva ebben az országban, úgy az egykoron virágzó, ma a tönk szélén álló kisiparos osztály az. Es ha minden kaszt ma immár a törvényhozási omnipotenciától várja boldogulásának alapozását, miért ne következhetne ebből részt magának a kisiparos osztály is. Az az osztály, amely a szavazók igen tekintélyes számát állítja ki, amelynek vállain nyugszik a közteherviselés egy óriási sulya, mely egyik gerince volt a múltban is nemzeti előrehaladásunknak s mely ott állt készen mindig, amikor az országnak új és új áldozatokra volt szüksége.

Es ez a kisiparos osztály ma ország-

szerte nemcsak a legvígasztalanabb helyzetben van, hanem ennek következtében pusztul, vesz napról napra. Az egykor jólétben élő vidéki iparos-városok ma a nélkülözéseknek s nem mondunk sokat, a nyomoruságnak tanyái. Megölte a magyar kisipart először a külföld, különösen Ausztria beözönlő konkurrenciája, amelynek Magyarország felé szolgáló zsilipjeit a gazdasági kiegyezéssel és a kereskedelmi szerződésekkkel nyitották meg. A boltok itt a fővárosban és a vidéken tele vannak csillogó holmikkal, de azok az utolsó gombig a külföldi ipar termékei. Nem azért, mert a magyar kisipar nem állná ki például a versenyt Ausztria iparával, hanem mert nálunk a külföldi termék a kedves s nincs meg az a nemzeti erő, amely a hazai ipar támogatására irányítaná a közönség jóindulatát azért, mert erre nézve az új alkotmányosság korszakában az egymást felváltó kormányok részéről soha nem kapott impulzust. Az a játékszer, amelyet gyógyító kis gyermekünk kezébe először adunk, az is külföldi készítmény, pedig hogy többet ne mondjunk, az erdélyi játék-ipar már is produkál olyan termékeket, mint akár a stejerországi, akár a svájci.

Megölte a magyar kisipart másodszor a gyáripar erőltetett forszírozása. Mert ma is az az iparfejlesztési politika van nálunk, hogy gyárakat kell teremtenünk. Gyárakat még oly iparcikkek készítésére is, amelyeknek művelői a kisiparosok köréből teljesen kielégítenék a közszükségletet. Ezek az állami-lag szubvencionált gyárak füstölő kéményei azután elvonják a megélhetésre szükséges levegőt a kisiparostól. Pedig nem jó

iparpolitika ez. Ám tessék olyan iparágak számára állami támogatást adni, melyek hiányoznak még az ország közgazdasági gépezetéből, de ne olyanoknak, melyek egy-egy létező s eddig virágzott kisipar-ágot csapnak agyon.

Kétségtelen, hogy ezeken a bajokon mind-mind segíteni kellene, még pedig első sorban a törvényhozásnak, azután a társadalomnak s harmadsorban maguknak a kisiparosok együttes tömörülésének. Hallottuk az elmúlt választásoknál, kivált a kisebb vidéki városokban, hogy a képviselőjelölt urak nagyhangú ígéreteket tettek a magyar kisipar megvédelmezésére, pusztulásának megakadályozására s felvirágoztatására. Képviselőkké választatván ezek az urak, lássuk hányan váltották be ez irányban tett ígéreteiket, vagy legalább hányan akadtak közöttük olyanok, akik egyszer, vagy kétszer felemelték volna szavukat kisiparunk védelmében. A tíz újjunkon megszámlálhatjuk ezeket a honatyákat. A többség azonban azzal volt elfoglalva, hogy magának vicináliákkal jövedelmező mellékkereseteket szerezzen, de nem ér rá szavának, ígéretének beváltására. Jó lesz ez utóbbiakat most számadásra vonni.

Tudjuk, hogy a már most megkezdődött korteshadjárat alatt is elhangzanak a dörgödelmes ígérek a magyar kisipar védelmére. Meg kell azonban nézni az emberét ezeknek az ígéreknek. Azok közül való-e, aki eddig is csak ígért, de nem tett semmit, csak a napidíjakat zsebelte el. Vagy olyan férfiu, aki közéleti multjánál, érzelmeinél, működésénél fogva

A MAGYARSÁG TÁRCÁJA.

A modell.

— A Magyarország eredeti tárcája. —

Melissa modell volt. Karsu, magas lányka, gyönyörű, kifejlett idomokkal, ki épen oly szép volt, mikor kalapja alól kiszabadultak szőke fűrtői s koronaként vették körül élénk kis arcocskáját, mint mikor kalap sem volt rajta.

Melissa modell volt, ki olyan tisztességes maradt a könnyű erkölcsű világban, mintha ő is egy olyan oltárkép lett volna, mint amelyet róla festettek. A műtermek szennyes levegőjéből hófehér bőrére semmi sem tapadt.

Ha durva, sértő szóval tett ajánlatot neki valami derék uri ember, már közönyösen tudta venni s úgy tekintette, mintha azt mondták volna neki: Ugyan kisasszony, ugorjék a Dunába, az én kedvemért.

Ilyeneknek tetszettek neki az ajánlatok. Neki is volt egy kis barátja. Fialat nevelő vagy kis hivatalnok, nem változtat a dolgon. Együtt kerültek fel a kis városból. Mert Melissa sem volt mindig Melissa, Erzsinek hívták, a Melissa nevet egy képtől kapta, mihez ő állott modellt.

Barátja volt a szó legtisztességesebb értelmében. Együtt jutottak a csendes kis vidékről ebbe a rettenetes embertömegbe, hol mindketten olyan nagyon érezték kicsinységüket, árvaságukat. Megdöbbsentek a teljes elhagyatottságuktól, ismeretlenségüktől s a sors egymásra utalta őket, amint a nagy vihar is egészen véletlenül egymás mellé sodor két apró falevelet.

Együtt sétálgattak a köruton kifelé, ahol már vannak alacsonyabb házak, sőt az ablakban virágok is. Itt jobban érezték magukat. A fiu hazakisérte a leányt, aki a sötét külvárosban lakott egy tisztos fuvaros-családnál egy szobában a három gyermekkel s mosás előtti nap a mosónéval is. A fiu, az már jobban élt, ő már a Sandor-utcaiban bérelt egész hónapra lakást.

Olyan tisztességesek voltak szegények, a rossz soha eszükbe nem jutott. Pedig lassankint egymásban lettek föl mindent, ami részükre elvesztett. Az elmúlt régi idők, a szülőváros emléke, ahol ők is éltek, sőt szerepeltek is egy-egy táncolóban, mind jobban fűzték egymáshoz őket ebben a nagy idegenben!

Talán otthon alig ismerték volna egymást: itt minden lettek egymásnak. S mégsem gondoltak sokáig semmi másra.

Tudja Isten, hogy is volt. Jött a tavasz. Nem a régi, költők-dalolta tavasz, hanem nekünk, fő-

városiaknak a mi külön tavaszunk. Amikor a köruton a Duna felől beszabadul valami enyhe, erős szabad tavaszi levegő, mely egyszerre fűnkbe hajtja a vért. Amikor még hat óra felé csak szürkül, s a szürkületben a világos tavaszi kabátok között a nők is valahogy szebbek, kívánatosabbak, a szemük is mintha jobban ragyogna s a vékony tavaszi felöltő többet mutat. Az utca megtelik s egyszerre valamennyien érezzük a természet hatalmas tavaszát. Ők is így voltak.

A leány sokkal szebb volt így kabát nélkül, gyönyörű termetét nem rontotta a rosszul szabott télikabát, a fiu magas alakja is nyert, hogy a kopott télruhát levette. Amint a körutról befordultak a sötétebb külvárosi utcákba a fiu keze érinté a leányt, és az nem huzta vissza. Kéz a kézben, így mentek hazafele, harmadnap a fiu a kapualjban megcsókolta a leányt.

Mindketten érezték, hogy egyedü. állanak tisztán és vágyódva a bűnös tömeg között, amelyik él és nevet, s amelyiknek nem égetőbb a vére, mint az övék. Remegvea, vágyódva, félve töltöttek el így még vagy két napot s azután egy este a Sandor-utcai kis lakásába vezette fel a fiu Melissát.

. . . Egy év telt el. még mindig így éltek. A fiu nem házasodhatott, anélkül pedig nem mertek együtt

jogot teremtett magának arra, hogy bizni kell benne, hogy amit mond, azt teljesíti is.

Igaz, a választásoknak legelső sorban is az elvek harcának kell lennie. Ámde egyetlen politikai párt programjából sem hiányozhatik a magyar kisipar pártolásának akceptálása. Épp azért a magyar kisiparosok helyesen teszik, ha tömörülnek, hogy csak olyan képviselőkre adják votumaikat, akiben van bizalmuk, hogy elnyomott érdekeiknek becsületes szószólója, pártfogója lesz.

Mert — értsük meg — ebben az országban a kisiparos osztálynak nem szabad végleg elpusztulnia, mert ha elpusztul, elpusztul vele nemzeti erőnk egyik erős forrása, el a magyarság egy jelentékeny része, akinek helyét azután a hazátlan nemzetköziesség foglalja el

Budapest, június 19.

Az összeférhetlenségi bíráskodás. Az összeférhetlenségi ügyekben való eljárás módzatainak a házszabályokba leendő beillesztése tárgyában kiküldött bizottság Szilágyi Dezső elnöklésével folytatta tárgyalását délelőtt és délután. A kormányt Széll Kálmán és Plósz Sándor képviselték. Az előző tervet a 11. §-ba azt a rendelkezést vették be, hogy úgy a bejelentőnek, mint a bejelentett képviselőnek betegsége esetén joga van meghatalmazottat állítani maga helyett. A 13. §-ból törölték a megbízó levelet elnöki felhívásra be nem nyújtó képviselőnek adandó újabb tizenöt napi határidőt, valamint törölték a 14-ik §-ból a több kerületben megválasztott, de az elnök felhívására valamelyik kerületről lemondását be nem jelentő képviselőnek adandó tizenöt napi határidőt. A 15. §-ba felvették azt a rendelkezést, hogy az állandó összeférhetlenségi bizottság ítélete a Házban vita és határozat tárgyát nem képezheti. A 17. §-ban kimondták, hogy a külföldön élő tanuk bejelentésére 30 napot lehet kitűzni, ezután bejelentésnek nincs helye. A 24. § rendelkezéséhez hozzátették, hogy az idegennyelvű okiratok magyar fordításban is melléklendők. A délutáni ülésben a 27. §-t tárgyalták. Az ülés elején az elnök által összeállítandó névjegyzékben foglalt képviselők számát 60-ról 80-ra emelték s kimondták, hogy a Ház alelnökei nem vehetők fel s e névjegyzékből sorolja ki a Ház a bizottságot. A tárgyalást ma folytatják.

Hontmegye és az önálló vármegye. A vármegyék és városok újabb időben sűrűn foglalkoznak a közös és önálló vármegyei kérdéssel. A képviselőházhoz eddig beérkezett fölterjesztéseikben valamennyien a külön vármegye mellett foglaltak állást. Ezt teszi a legújabb vármegyei fölirat, a hontmegyei is. Nem éri azonban be elvi álláspontjának a hangoztatásával.

lakni. Pedig a fiúnak jobban ment a dolga, hazulról is segítették, elég jó állása volt már, s azután mikor jó szabású ruhájában megjelent, egész bátran nézett a csinosabb nők után.

Igy tavasz felé valami hideg idő támadt. Melissa nem vigyázott magára s erősen meghűlt. Eleinte nem törődött vele, míg egy nap oly rosszul lett, hogy nem tudott felkelni. Az orvos maga sem tudta jóval biztatni, a rettenetes lákás meg épen nem volt beteg-szobának való.

Ekkor érezte ismét Melissa szörnyen az elhagyatottságot, árvaságot, mikor lázasan, tehetetlenül feküdt csupa idegen ember között!

Minden reménye a fiuban volt. Ahogy beteg tudott, irt neki. Tudta, tudni, hinni akarta, hogy a fiu elviszi innen majd az ő lakására. Ott fogja ápolni s ha fölgyógyul, majd együtt mennek haza a kis vidéki városba s ott boldogan fognak élni!

Lázás álmaiban ezt mind szépen festegette magának s egészen beleélt ebbe a reménybe magát. Megnyugodott, hiszen hitt, mert szeretett!

Éppen vasárnap délután volt. Melissa a láztól kimerülten feküdt a nagyon szegényes ágyon, a szobában a gyermekek kívül ott ült a fuvarosné egy szomszédnéval, kinek részletesen mesélte el a betegsége mozzanatait, a külső szobában a fuvaros töltötte szabad napját, kétbarátjával iddo-

hanem szükségesnek tartja a Ház és a kormány figyelmét arra is felhívni, hogy elérkezett a legfőbb ideje az önálló vármegyei előkészítésének, máskülönb az önálló vármegyei fölállításából is nem a hazai iparnak lesz haszna, hanem továbbra is az osztrák városoknak és — a vármegyéknél.

A katolikus autonómia.

Budapest június 19.

A katolikus önkormányzat szervezésének előkészítésével megbízott 27-es bizottság elkészítette javaslatát s azt legközelebb az országgyűlés elé terjeszti. A javaslatot kísérő jelentésből adjuk a következőket:

Javaslatunk kidolgozásakor nem felejtettünk el a pap, melyet tetszés szerint tölthetünk ki. Ellenkezőleg. Az önkormányzatnak az egyházzal, illetőleg a püspökökkel való vonatkozásában ott állott előttünk érintetlenül, változatlanul az egyház isteni alkotmánya. Mint azt a római szentszék egyik újabb levelében Vaughan angol bíbornokhoz, westminsteri érsekhez írja: „A püspöki hatalom iránt való engedelmesség és alávetettség nem esik a szabad választás körébe, hanem szoros kötelesség. Az egyház isteni alkotmányának legkiválóbb fundamentuma.” A püspökök az önkormányzatban nem foglalhatnak el más állást, mint aminő őket az egyetemes egyházban megilleti. Ez az önkormányzat katolikus mivoltának a lényege. Ezért vonul az egyházmegyei hatóság jóváhagyása aranyfonalként javaslatunkon keresztül. Innen van az, hogy javaslatunk mellé az egyházmegyei gyűlést, mely a nagyméltóságú püspöki karnak a huszonhetes bizottsághoz intézett Válasza szerint is: „Folyvást veszélyeztetné az egyházi élet egységét és az egyházmegyei egységes kormányzatának keretébe nem volna beilleszthető.” Az önkormányzatnak ő felségéhez, az apostoli királyhoz való vonatkozásában pedig állottunk előtt a sérthetetlen főkegyuri és legfőbb felügyeleti jogok. Ő felsége (1848 óta felelős) kormányához való viszonyunkban pedig állottunk területen nemesek a közjognak megtámadhatatlan elvei, hanem a tényeknek, állapotoknak, gyakorlatoknak egymás fölé halmozódott rétegei is, melyekkel, bár nem jogosak, mint tényekkel, állapotokkal, gyakorlatokkal is számot kellett vetnünk.

Ez az oka annak, hogy a jelenleg a kormány kezelése alatt levő római katolikus alapok és alapítványok tekintetében az önkormányzat jogkörét ez idő szerint a javaslat korlátai közé illesztettük. Innen magyarázható meg az, hogy jelenleg a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezése és vezetése alatt álló római katolikus iskolák tekintetében az önkormányzat jogkörét bizonyos határok között véltük, amennyire lehetett, biztosíthatni. De a bizottságtól távol volt az, hogy a katolikus alapok, alapítványok és a katolikus iskolák fölött való rendelkezésre vonatkozó, minket megillető jogokról lemondjon. A huszonhetes bizottság szükségét látja annak, hogy a kormány kezelése alatt álló katolikus alapokra és alapítványokra, valamint az azokból fenntartott intézetekre, illetőleg az alapok és intézetek kezelésére és vezetésére nézve a katolikusok joga tüzetesebben és teljesebben megokolással fejeztessék ki, mint ahogy ez a szervezeti szabályzat szövegében történhetné; szükségét látja továbbá annak, hogy az országos katolikus szervező gyűlés ezt a jogot ily tüzetes kifeje-

tés alapján egész kiterjedésben határozottan és kifejezetten fenntartsa és óvja, nehogy az a körülmény, hogy e jog a katolikus önkormányzat létesítése alkalmával egész terjedelmében rögtön nem érvényesül, bármikor és bárki által a jogról való lemondásnak, vagy jogfosztó ténynek tekintethessék.

S a bizottság részletesen és tüzetesen kiterjeszkedik e jogfenntartás minden történelmi alapjára s összefoglalja fejtegetését a következőkben:

A jelenleg a kormány kezelése alatt álló alapok és alapítványok, valamint az azokból fenntartott intézetek katolikus jellegéből, az 1790—91. XXVI., 1848. XX., 1895. XLIII. s egyéb törvények alapvető elvi határozataiból, a főkegyuri jognak természetéből és az 1790—91. XXIII. törvényekben körülírt tartalmából, jogfejlődésünknek a legrégibb időktől mostanáig következetesen fenntartott irányából, a vallási békének, egyenjoguságnak és a vallás szabad gyakorlatának e jogforrásokban foglalt összes biztosítékából, és követelményeiből, minden kétséget kizáró világossággal foly a magyarországi katolikusoknak a joga, hogy ezek az alapok és alapítványok, valamint az azokból fenntartott intézetek is az állam felügyeleti jogának teljes érvényesülése mellett kizárólag katolikus rendelkezés alatt álljanak és a főkegyuri jogaitványok is ebben a keretben gyakoroltassanak. Ezzel ellenkező minden gyakorlat vagy tény a katolikusokra nézve sérelmes, mely ha részleges törvényhozási intézkedésen alapulna is, úgy a részleges intézkedés közjogi anomáliát alkotna és törvényhozáskunk általános elvi szerint módosítandó volna.

A katolikusok ama jogukat, amikor nyilatkozhattak, mindenkor fenntartották, az annak ellenében létező sérelmes állapot elhárítására kezdettől fogva szakadatlanul törekedtek. A katolikusok e joga az 1848. évi nagy átalakulás után a főkegyuri jog sértetlen fenntartása mellett az államkormányzaton kívül álló külön szervezetet kíván; ez a szervezet pedig a magyar jogfejlődés szellemében és különösen törvénykönyvünkben beiktatott vallási egyenjoguság követelményei szerint nem lehet más, mint a főkegyuri felhívására főkegyuri szentesítéssel és az egyház jóváhagyásával alakuló magyarországi katolikus önkormányzat.

Mindezek alapján az országos katolikus szervező gyűlés fenntartja és óvja Magyarország katolikusainak ama föltétlen jogát, hogy saját alapjaik és azokból fenntartott intézeteik, tehát jelenleg a kormány kezelése alatt álló katolikus vallás-, tanulmányi, egyetemi és egyéb oktatási, nevelési és jótékonyági alapok és alapítványok, nemkülönb az azokból fenntartott tanító-, nevelő-, és egyéb intézetek is minden idegen intézkedés hatáskör kizárásával tisztán katolikus rendelkezés alatt álljanak és e jog megvalósításának mai föltételeiből, nemkülönb az a hazai jogfejlődés elveiből folyó jogos igényüket, hogy a nevezett alapok és intézetek kezelése, illetőleg vezetése ő felsége főkegyuri jogainak sértetlen érvényesülésével a magyarországi katolikus önkormányzat szervezetébe és hatáskörébe beillesztessék.

Amennyiben pedig a magyarországi katolikus önkormányzat megalakulna anélkül, hogy e jog és jogos igény egyidejűleg teljesen érvényesíthető volna, az országos katolikus szervező gyűlés tiltakozik a saját és az általa képviselt katolikusok jogi felfogására és a katolikusok jogainak hátrányára e tényből levonható minden következtetés ellen és elvárja a megalakult katolikus önkormányzat illetékes tényezőitől, hogy e jognak és jogos igénynek alkalmas időben érvényt szerezzenek. Magában, értetik, hogy e jogfenntartó nyilatkozat egyetlen tétele, sem érinti az állami felügyeleti jogot és az 1848. III. törvényeknek a miniszteri felelősségre és ellenjegyzésre vonatkozó intézkedéseit.

A 27-es bizottság kéri az országos szervező gyűlést hogy a jelentésnek ezt a részét úgy megokolásában mint következtetéseiben magáévá tegye és határozat erejére emelje.

Dr. Hoványi Gyula
előadó.

Gróf Szapáry Gyula
elnök.

Magyar nemzeti kincsek.

Budapest, június 19.

(+) Magyarország királyának Bécsben van megvetve a pihenő ágya. Ide hozzánk csak vendégül látogat el, amikor jóleső örömmel nézi a mi gyermekes boldogságunkat, hogy közöttünk láthatjuk őt s büszkén mérhetjük végig daliás alakját.

Főnt, Budavárban pedig hatalmas szépséggel bontakozik ki a tündéri palota, amely vendégül látja a nemzet koronás fejét. Bizony sirva sóhajt fel mindig a magyar, valahányszor az ősz, jóságos arcú király megjelenik az ő szerető szittya-népe közt.

— Miért hogy nem él tovább is közöttünk egy-két hétnél, miért hogy csak átjáró vendég nálunk?

El tudom képzelni, hogy micsoda nagy örömrivalgást

gálva a hamis bort, s pipálva a durva, rosszszerű kapadohányt.

Melissa pedig várt és remélt.

Egyszerre hallja künn a fuvaros tiszteletteljes köszönését, nyílik az ajtó s belép a fiu.

Új tavaszi felöltő volt rajta, azon kis ibolyacsokor, s ami a fuvarosék előtt fő: a fején cylinder.

Melissához lépet, arcán kifejeződött a visszatevés és környezet miatt.

Azután beszélgettek. A fiu biztatta Melissát. De lakására nem viheti, s haza sem, neki is kell mennie pár hétre vidékre. Melissa nem is hallotta a többit, csak azt, hogy nem viszi a lakására, nem viszi haza, itt hagyja egyedül beteg, idegenek között, akinek mindene volt, akit ő egyedül szeret a földön.

A fiu bucsuzott, az asszonynak titokban pénzt is adott s azután elment.

Utána még egy darabig érzett a kis ibolya édes szaga, de azt is megölte az erős dohány-szag.

A két szobában a vendég eltávozása után még nagyobb volt a zsivaj.

A nap a házak mögött már lement, a szegényes szobán is egyszer végigsütött. Megvilágította az ágyat, a sápadt, kimerült, mozdulatlan arcot, azután lement. Alkonyodott!

K. Símó Ferenc.

vernének vissza a Kárpátok sziklafalai, ha kijelentné a magyarok királya:

— No derék jó magyar népem, most már ezentul minden esztendőben egy fél évig nálad maradok, itthon, Magyarországon!

Micsoda ezeregyéji város volna Budapest! Az örök ünnepek városa: ragyogás, fény a szívekben és mindenütt.

Igy pedig oly szürke, fáradt város vagyunk, csak sóhajtozunk s mikor egy-egy királylátogatás után a legutolsó udvari fogat is eltűnik az utcákról, lélektelenül szőjjük a jövő álmait és irigykedve nézünk a Lajtha irányában Bécs felé.

Jórészt ez az udvar nélküli világ az oka annak is, hogy Budapest minden óriási fejlődése mellett is szegény olyan műkincsekben, amelyeknek megtekintésére még az idegen országok lakója is elzarándokol. Minek ide a műkincs, a látnivaló, ha maga az udvar nem vádol ide át, hogy megadja fényét, díszét e városnak? Az idegen, ha idejő, sajnálkozik rajtunk. Kicsibe vesz, fumigál, hiszen csak mi, bolond, képzelődő magyarok mondjuk, hogy főváros vagyunk, voltaképen csak Bécsnek egy Provinzstadl-jaképen szerepelünk. Így van ez, hiába; bár boldonság, hogy így van, sőt igazságtalanság. Az a korhad, beteg Bécs ur a mi duzzadó erőnkön s mi ezt hagyjuk, meri vannak okok, melyek arra kényszerítenek, hogy hallgassunk.

Bizony, bizony átkozottul furcsa a mi helyzetünk. Csak egyet említsünk mindjárt. A bécsi császári udvari kincstárban, udvari muzeumokban és udvari könyvtárakban Magyarország dicsőséges múltjára vonatkozó tömördek emléktárgy, ékszer, drágaság, fegyverzet, könyv, kézirat van, amelyek közvetlenül, vagy közvetve kerültek Bécsbe. Ezekhez a magyar nemzeti kincsekhez nekünk van első sorban jogunk. De azért mégis Bécs tetszeleg velük a nagy világ előtt! Hát nem ez a tény is ugy tünnet föl bennünket, Magyarország fővárosát, mint Bécs egyik tartományi székhelyét? De eltekintve ettől, azok a nemzeti műkincsek, bár-hogyan kerültek is Bécsbe, mégis csak a mieink, mi hozzánk tartoznak és kötelességünk is, hogy hazaszállítsuk őket.

Ugy látszik, hogy e nemzeti kincsek visszaszerzésének szükségességét kezdik belátni idehaza. A főváros komoly lépéseket szándékozik tenni ez irányban. A cél, amely miatt a nemzeti kincseket Bécs városából visszaszerezni óhajlja, — ugymond — az idegenforgalom emelése. Mert e műkincsek megtekintése végett sok idegen keresné föl Budapestet. No, hát bizonyára az idegenforgalom emelésén kívül van más cél is, amelyért föltétlenül szükséges e nemzeti kincsek hazaszállítása, amely célt, ha nem is mondunk ki, de érezzük.

E nemzeti ereklyék visszaszerzésére vonatkozólag a városatyák indítványt fognak a főváros legközelebbi gyűlése elé terjeszteni. Az indítványt a városatyák párfkülsőség nélkül aláírták és a közgyűlés a miniszterelnökhöz fogja felterjeszteni, hogy eszközölje ki a műkincsek hazaszállítást. Ha Bécsben mindjárt hosszú képet is vágnak hozzá.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 19.

Lassu tempóban indul meg a mai ülés is. Fél-tizenegyre még alig van 25 képviselő a folyosókon. Nem érdekli már a honnak t. atyáit sem a közigazgatás egyszerűsítése, sem a hét éven felüli gyermekek sorsa, csak egy: a közeledő választások.

Az elnök Perczel Dezső jóval tizenegy óra után nyitja meg az ülést. Eddig ugyanis arról folyt a miniszteri szobában a tanácskozás, hogy az üléseket ezután három óráig hosszabbítsák meg, hogy így előbb vége legyen a nyári tárgyalásoknak. A jegyzőkönyv hitelesítése után Molnár Antal jegyző jelentette, hogy Buzáth Ferenc és Barta Ödön interpellálni akarnak, ez utóbbi a ruthén akció ügyében, a Páris-Egan dologban. Neményi Ambrus előadó a pénzügyi bizottság jelentéseit mutatta be a tegnapi bizottsági tárgyalásról s ezután következett a napirend.

Báró Feilitzsch Arthur előadó beterjesztette a mentelmi bizottság jelentését a báró Fiáth Miklós mentelmi ügyében, akit tudvalevőleg azért

kér a bíróság kiadatni, mert csődügyében a fel-fedező esküt le nem tette.

Pichler Győző ellenzi a mentelmi jog felfüggesztését.

Ne tegyék ki a magyar országgyűlést annak a szegénynek, hogy egyik tagját büntető ügyben világszerte körözzék.

Báró Feilitzsch előadó újból elfogadásra ajánlja a mentelmi bizottság javaslatát.

Az elnök elrendeli a szavazást, de a Ház tagjai nem voltak határozatképes számban jelen s emiatt az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után a nagy többség Fiáth Miklós mentelmi jogát felfüggesztette. Ezzel azonban még nem lett vége a Fiáth-ügynek. Rátkay László ugyanis összeférhetlenségi bejelentést tett Fiáth Miklós ellen. A bejelentést kiadják tárgya'ásra az összeférhetlenségi bizottságnak.

Következett ezután Légrády Károly mentelmi ügye. Légrádyt Budapest székesfőváros tanácsa rágalmozással vádolta meg a büntető bíróság előtt. A mentelmi bizottság azt javasolja, hogy ez ügyben a mentelmi jogot ne függesztsék fel.

Gajári Ödön állt fel ezután s nagy csodálkozásra kijelenti, hogy a mentelmi bizottság javaslatát nem fogadja el, mert a képviselői mandátum nem arra való, hogy annak köpönyege alatt szabadon rágalmozzanak egyes képviselők. Ő ott volt akkor a városházán s Légrády csak-ugyan elmondta azt a fővárosi tisztikart mélyen sértő beszédét, mely másnap lapjában szóról-szóra megjelent. Légrády Károly néhány év előtt kijelentette itt a Házban, hogy neki a P. H.-hoz semmi köze. Ő akkor sem hitte el neki ezt a kijelentését, most sem hiszi. A lap egész személyzete tanuságot tehet arról, hogy Légrády Károly a lap anyagi és szellemi vezetője. Ő nem engedi, hogy ezt Légrády Károly megint letagadja, mikor a lap miatt bajba jut. Kéri Légrády mentelmi fogának felfüggesztését.

Olay Lajos nem járul hozzá Gajári Ödön véleményéhez, hanem a mentelmi bizottság javaslatához, hogy a jelen esetben a mentelmi jog a szólásszabadság érdekében ne függesztsessék fel. Pichler Győző veszi ezután védelmébe Légrády Károlyt.

Elfogadja a mentelmi bizottság javaslatát.

Gajári Ödön és Pichler személyesül szóváltása után gróf Zichy Aladár szólalt fel. Mint a mentelmi bizottság tagja, visszautasítja Gajári Ödön azon állítását, hogy a bizottság egyoldaluan járt el.

Chorin Ferenc, a mentelmi bizottság elnöke magyarázta azután, hogy miért nem lehet Légrády mentelmi jogát ez ügyben felfüggeszteni.

Báró Podmaniczky Frigyes: Álljon Légrády a bíróság elé, ha igaza van. Rátkay László való-ságos hajszát lát a fővárosnak Légrády elleni fellépésében. Rakovszky István ugyanezen véleményen van.

Ezután ismét meglepetés következett. Az elő-adó felvilágosítása után felállt Pulszky Gusztáv s kijelentette, hogy a mentelmi bizottság javaslatát nem fogadja el, hanem követeli Légrády Károly mentelmi jogának felfüggesztését.

— Szavazzunk! Szavazzunk! — hangzott ekkor már a Ház minden oldalán.

Perczel Dezső elnök el is rendelte a szavazást, mely e nemben egyike volt a legkülönösebbnek. Légrády mentelmi jogának fentartása mellett szavazott ugyanis az egész ellenzék s a kormánypárt fele, míg a felfüggesztés mellett a kormánypárt mintegy 45—50 tagja. Ezután az izgalmas vita után még a becsületsértéssel és könnyű testi sértéssel vádolt Hentaller Lajos képviselő mentelmi jogát felfüggesztették, az elnök pedig öt perc szünetet adott.

Szünet után áttértek az interpellációkra.

Lukács László pénzügyminiszter adott választ Zmeskál Zoltánnak a Degen Gusztáv kortes-

levele dolgában. Zmeskál kérte, hogy a miniszterelnök szólítsa fel Degen Gusztávot, hogy most már vonja le a konzekvenciát és mondjon le mandátumáról.

Ezután következett Barta Ödön interpellációja a ruthén-akció dolgában. Páris Frigyes elbocsátása tárgyában kérte a minisztert, hajlandó-e intézkedést tenni, hogy két állami tisztviselő torzsalkodása folytán ily nagyfontosságú ügy ne veszélyeztessék.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter azonnal megadja választ s mint az interpelláló, ő is tárgyilagosa akar maradni. Páris Frigyes Egán Edének ajánlatára és kértére nevezte ki helyettes kormánybizottnak. Páris Frigyes Egán Edének alá volt rendelve. Ő azt hitte, hogy a két férfiú közt baráti viszony fog kifejlődni, ahelyett, hogy ez történt volna, történt az, hogy Páris Frigyes alkalmaztatása hetedik hónapjában egy panasz-feljelentést adott be a szövetségi kezelést illetőleg.

Miután a dologban Egán Ede kormánybiztos is kért maga ellen vizsgálatot, ezt elrendelte s ennek keresztülvitelével egy teljesen elfogulatlan bizottságot bizott meg. Ennek tagjai voltak: Szeidl Ambrus, az országos központi hitelintézetek vezérigazgatója, Brestyánszky Sándor miniszteri tanácsos, Juhász Bálint mezőhegyesi jószágigazgató, Szigeti Elek, az aradi jószágigazgatóság számvevőségének főnöke. A miniszter felolvassa a vizsgálati bizottság tagjainak jelentését, melyek egytől-egyig nemcsak megcáfolják dr. Páris Frigyes vádjait, de a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak Egán Ede működéséről. Az a vád, hogy Egán görög katolikus papoknak állami pénzből kamatnélküli kölcsönt adott volna, Szigeti számtanácsos azt jelentette, hogy a pénzkezelés kifogástalan, a számvitel pontos. Brestyánszky miniszteri tanácsos is azt jelenti, hogy Egán csak kötelességet teljesít, midőn a a szegény népet minden ügyes-bajos dolgában felvilágosítja.

— Eljen! Eljen! hangzik az ellenzékéről.

Darányi földmívelésügyi miniszter kijelenti, hogy ezek után Páris Frigyes feljelentését félretétni rendelte, Páris Frigyes pedig meg sem várva a vizsgálat eredményét, lemondott állásáról. Megjegyzi a miniszter, hogy Páris Frigyes feljelentésében egy szóval sem mondta azt, hogy Egan Edét a felekezetiesség vezette volna működésében.

Kéri válasza tudomásul vételét. A t. Ház éljenzéssel vette tudomásul a választ s az ülés véget ért.

KULFÖLD.

A macedon-kérdés. A macedon-kérdés a Balkánon valakinek fejfájást fog okozni s ez a másik valószínűleg a porta lesz. Ha a macedonok lázonganak, őt teszik felelőssé a lázongásért s a hatalmak rendet akarnak vele csinálni a balkánon. Ha pedig közbelép és így rém rendet akar csinálni, közbelép az orosz nagykövet, Szinovej s a portának támad, hogy miképen mer az kegyetlenkedni a keresztényekkel. A török külügyi politika már nem is tudja, hogy merre forduljon. S már is új pártfogó is akcióba lép, az angol hatalom, mely követe után a macedon-reformok életbeléptetését követeli. Maga az angol király, VII. Edvárd, sajátkezűleg irt levelet a szultánnak, melyben türethetetlenek mondja a macedon-állapotokat. A macedonok pedig ezalatt vígan készítik terveiket előre. Tudják jól, hogy amnyi nagy hatalom örökdió a béke fölé, hogy ők egészen büntetlenül zavaroghatnak. A gyűlésen, melyet mostanában tartottak, kifejezték rosszálusukat Oroszország ellenséges magatartása felett s Lazafornak, új vezérüknek bizalmat szavaztak. A kormány tehetetlen velük szemben. Hiszen Bulgária két minisztere bevallja magáról, hogy egyetért a macedonok minden törekvésével s mikor a múlt napokban törvényt akartak hozni a macedon lázítókkal szemben, a két miniszter annyira védelmére kelt a macedonoknak, hogy a javaslat megbukott. Különbön Bulgária nemsokat bánja az egészet, hiszen tudja, hogy ő kisebb, mintsem őt bánták. Ha bán-tani kell valakit: ott lesz Törökország!

TÁVIRATOK.

Kina.

London, jun. 19. Pekingből jelentik: Valószínű, hogy a kártérítési összeg fizetése úgy lesz megállapítva, hogy Kina egy százalék kamatot fog fizetni. Ez már a végleges megállapodás terve, s remélik, hogy ezt a tervet most úgy mindegyik hatalom, mint Kina el fogja fogadni.

Jokohama, jun. 19. A japáni konzul jelenti Koreából, hogy a Quelport szigetén kitört keresztény-ellenes zavargások nagyon komoly jellegűek. A keresztények közül nagyon sokat felkoncoltak a dühögő benschültek.

A burok ügye.

London, jun. 19. Kronstadtból jelentik Már kétszer megkísérelték az angolok Bayer tábornokot kiűzni sandriverpoli állomásából. Mind a két kísérlet kárba veszett. Pár foglyot ejtettek, marhát zsákmányoltak, de a kísérlet maga nem sikerült. Greenzel, Mack, Miekling és Vilton ezredesek megsebesültek.

Moltino, jun. 19. A fegyverben 1800 bur áll fegyverben, akik nem egy seregben, hanem apró 200—300 emberből álló csapatokban tábo-roznak.

Hazatérés Kinából.

London, jun. 19. Berlinből táviratozzák: Legmegbízhatóbb helyről értesülünk, hogy Vilmos császár hajón elébe megy a Kinából haza érkező csapatoknak. Utközben érinti a francia földet is, ahol, Cherbourgban, Loubet elnök fogja üdvözölni.

Az angol király civillistája.

London, jun. 19. Az alsóház harmadik olvasásában 370 szóval 60 szavazat ellenében elfogadta a királyi civillistáról szóló törvényjavaslatot.

Sándor király utazása.

Belgrád, jun. 19. Sándor király és Draga királynő, mint illetékes helyről udatják, az őszszel külföldre fognak utazni. Hogy hová, még nincs megállapítva.

VIDÉKI KÖZÉLET.

— **Egészségtelen iskolaépület.** Szegedről írja tudósítónk: Különös, hogy az emberek éppen arra a helyre nem fordítanak elég gondot, hol gyermekeik töltik napjaikat. Az iskolára. Itt van például a *szentgyörgyi* népiiskola. Olyan rettenetes állapotban van, olyan büzös, hogy az embert, ha helép, szédülés fogja el. Csodálatos, hogy a gyermekek, kik egész évben ide jártak, betegség nélkül, hogy bírták e rettenetes levegőt kiállani. Hogy a kerületi tisztviselő orvos, hogy a városi főorvos, ki iskolaszéki elnök is egy személyben, miért nem intézkednek: ez olyan rejtély marad, mint az, hogy a városatyák, hogyan tűrhetik el a szegényfoltot a városban?

FŐVÁROS.

A főváros zárószámadata.

— A Magyarország tudósítójától. —

Budapest, június 19.

Röviden megemlítettük, hogy a főszámvevő összeállította a főváros háztartásának a tavalyi évről szóló zárószámát, s hogy tisztán a községi alapnál 622.663 koronát mutatott ki feleslegül. A zárószámadásnak a községi alapra vonatkozó része a megokolással együtt megjelent s tiszta képet nyerhetünk az egész községi alapról. Az 1900 évre rendes és rendkívüli kiadásnak 35.205.723 koronát irányoztak elő, amelyhez az év elején kifizetetlen követeléseket hozzáadva a kiadás előirányzata 35.918.921 koronára rugott.

Az 1900 év folyamán tényleg kiadtak 35.133.546 koronát. Ugy, hogy az év végén kifizetetlen hátralék 785.374 korona. Évközben póthitel ut-343.718 koronát adtak ki. A mérleg szerint

az előirányzat egyes tételeinél túlkiadás történt 539.594 koronával. Viszont az előirányzott összegekből 2.230.783 koronával adtak ki kevesebbet. A túlkiadás, illetve több kiadás főbb részei: A közigazgatási személyzet fizetésénél 60.877 korona. Vigadók házi kezelése 25.000 korona.

Kövezési és csatornázási tételeknél 88.000 korona. Közvéghid és marhavasár 50.000 korona. A szegények segítésére több kiadás 68.000 korona. Az előirányzatnál elért megtakarítások, illetve az év végén ki nem adott összegek főbb tételei: a nyilvános parkoknál 54.000 korona, vízvezeték 118.000 korona, kamatmegtakarítás 705.000 korona, kövezés és csatornázásnál 430.000 korona, államrendőri költségeknél 129.000 korona.

A bevételeknél 39.214.560 korona volt az új előírás, a lezárás kitesz 34.738.420 koronát, a hátralék tehát 4.476.139 korona. A bevétel többletei: a községi adópótléknál 376.512 korona, a házbér krajcároknál 23.271 korona, az állami italmérségi jövedéknél 404.000 korona, állategészségügyi címén 88.000 korona, vásárcsarnokoknál 21.000 korona.

Közvéghid és marhavasár 82.000 korona. Apadtak: a fogyasztási adó bevételek 578.000 koronával, a kövezet vám 458.000 koronával, a telek átíratási díjak 281.000 koronával építé-
díjak 290.000 koronával.

A községi alap összes forgalma, a kiadásoknál 72.939.849 koronával, a bevételeknél 73.571.573 koronával jelentkezik.

— **A városi tisztviselők szabadságideje.** A polgármester a hivatalnoki személyzet részéről igényelhető szabadságidő tárgyában a múlt hónapban adott ki rendeletet, amelyben az eddig követett eljárást akként szabályozta, hogy jövőre az egyes hivatalok személyzetének a részére a szabadságidőt a hivatalfőnökök kimutatásai alapján egyszerre és együttesen fogják megállapítani. Mivel azonban előállhat az az eshetőség, hogy a szabadságidőt nyert hivatalnokok egyikét vagy másikat időközben az egyik hivatalból a másikba helyezik át — nehogy a szabadságidő kiadása körül zavarok támadjanak — a polgármester a ma kiadott újabb rendeletében azt az utasítást adja, hogy az előbbi hivatalfőnök mindig köteles az új hivatalfőnököt értesíteni, hogy az illető hivatalok részére előbb mennyi szabadságidőt engedélyeztek. Ha aztán ekként eltérés mutatkoznék, az új hivatalfőnök újabb határidőt állapíthat meg és erről jelentést tesz az elnöki ügyosztálynak.

Uriasszonyok a rendőrségen.

Budapest, június 19.

Tegnap egy rendőr két uriasszonyt kísért be a mozsár-utcai kapitányságra. Valami bolond megvádolta a posztoló rendőr előtt az egyik uriasszonyt, hogy kilopott a zsebéből négy koronát, mire a m. kir. rendőri ész rögtön működni kezdett és kisütötte, hogy ezt az uriasszonyt és a barátját, akivel együtt mentek, be kell kísérni a rendőrségre.

Most már tessék elképzelni a többi. A réztáblás, pokrócgoromba rendőr, akinek legfőbb élvezete, hogy az utcagyerekek füleit tépje ki tövestül, hivatalos könnyedséggel lép oda a megvádolt uriasszonyhoz és szolid baritonján odaszól neki:

— Gyere cicám velem. Hadd menjünk a kapitány urhoz.

Az uriasszony szabadkozik, nem érti a dolgot, de a rendőr se szó, se beszéd: őt és a barátját karon ragadja és viszi magával. Az utcaöcsesék összeverődik, pompásan mulat, mert hiszen módfelett gyönyörűséges látvány az ilyesmi s a két uri nő végtelen utcákon keresztül, az utca sötétedésének gonyos megjegyzései mellett vonul be a rendőrségre.

És ott? Egy rendőrtisztviselő veszi oltalmába a két uriasszonyt. A két asszony igazolni igyekszik magát, az egyik telefonál a férje után, aki igazolni tudja mind a két nőt, de a rendőrtisztviselő nem engedi meg ezt, a férjet elkergeti stb., stb. S hosszú két órán át a két nő a legszemérméletlenebb keresztkérdéseknek van kitéve, míg végre a m. kir. rendőri tapintatosság szabadon bocsátja őket.

Ez történt meg tegnap délután Budapesten. Hol vagyunk: Ázsiában, Abderában? Ugyan ki mondaná meg? Nem hiszszük, hogy szerte a kontinensen volna valamelyes állam, melynek rendőrsége hasonló dologra vetemednék. Mert ez az eset még gondolatnak is képtelen, lehetetlen. A főváros utcáin eszerint járni sem lehet nyugodt lélekkel. Valami bolond ránkkiált: ez az ur tolvaj! — és a

rendőri karhatalom szorító vasmarka a nyakunkra köti a zsinógot.

Már bocsánat, hol a szabad polgárok közbiztonsága, ha éppen az annak őrzésére kirendelt közegek sértik meg ilyen durván, bárdolatlanul? Magyarország rendőrállam — régi nóta már. Elég baj ez. De a tegnapihoz hasonló eset már a rendőrállam fogalmakörén is túlesik. A pokolba ezekkel a durva fickókkal, kik rendőri uniformisba bujva, pellengérré állíthatják a feleségeinket, leánytestvéreinket, anyánkat! Miért szabad nekik, hogyan merik ezt tenni? Ne állítsanak hát a közbiztonság őrzésére singaléz vagy botokud vadembereket, mert én Isten ucsse agyonütném azt a nyomorult réztáblás fickót, aki az anyámat, a nővéreimet végigkísérné az utcán a sötétedék nagy gaudi-umára. Pedig hát alapjában nem az a nyomorult rendőr a hibás. Önéki tán hivatottsága van a marhák őrzésére, de hát rendőr lett belőle a főkapitányság jóvoltából.

A főkapitányságon kell tehát kitisztogatni ezt az Augias-istállót, melynek szennye a bárdolatlan fickók serege.

Hiszen holnap, holnapután mivelünk megtörténhetik a tegnapi eset, vagy talán éppen az anyánkkal, a feleségünkkel. No, de megtörténhetik, hogy az a bölcös m. kir. rendőr bekíséri a rendőrkapitány ur feleségét, vagy más nőrokonát. Árulja el nekünk a rendőrfőkapitány ur, hogy micsoda titka van, amelylyel megakadályozza, hogy a saját családjának tagjaival meg ne történhessék az ilyesmi? Árulja el ezt nekünk, hogy mi is élvén a titokkal, megóvhatjuk a feleségeinket, anyánkat a rendőri brutálítástól, az utca gunyakajától, a pellengérré állítástól. Ha erre neki külön biztos módja van és közli velünk, hálásak leszünk. Nekünk nincs!

—ts.

NAPIHIREK.

Budapest, június 19.

— **(A cár leánya.)** A minden oroszok cárijának hitvese, *Alexandra* cárné — mint egy *pétervári* távirat jelenti — tegnap leánygyermeknek adott életet. Ez a családi esemény is csalódást jelent az érdekelteknek. A cári udvarban fiut vártak, trónörökösöt, leendő urát a nagy orosz birodalomnak. Ehelyett megszületett — a negyedik leány. Hogy *Miklós* cár mennyire fiut óhajjt, bizonyítja az is, hogy harmadik gyermekének születése előtt hosszabb ideig volt vendége az orosz udvarnak a kormányozható gólya mestere, *Schenk* professzor. A bécsi tanár azonban megint kudarcot vallott. Az új született nagyhercegnőt *Anasztázia* névre keresztelik.

— **(Tüdőbajosok szanatóriuma.)** A tüdőbajosok szanatóriuma egyesületének igazgatótanácsa Harkányi Frigyes báró elnöklésével ülést tartott. Ormódy Vilmos a szanatórium építkezésének eddigi költségeiről számolt be, Czigler Győző műegyetemi tanár pedig bejelentette, hogy szeptember elsejére az épület teljesen készen lesz; majd letárgyalták és elfogadták a betegfölvételi és a szolgáltatás szabályzatot és a házirendet. Megalakították az igazgatóbizottságot is, melynek feladata az igazgatótanács határozatainak végrehajtása lesz. E bizottság tagjai lettek: Korányi Frigyes, Müller Kálmán, Chyzer Kornél, Ormódy Vilmos, Tausz Ferenc dr. és Kuthy Dezső dr. Mátyus Arisztid az egyesület és a főváros közti konfliktusról tett jelentést. A pénzügyi bizottság ugyanis a minap kimondotta, hogy abban az esetben, ha a szanatórium-egyesület megszűnének, minden vagyona a főváros tulajdonába megy át. Az egyesület pedig a megszűnés esetére is csak gyógyintézeti célra óhajta befektetéseket fölhasználni. A polgármester egyébként megígérte, hogy a pénzügyi bizottság határozatát a tanácsban orvosolni fogja s így az ellentétek bizonyára el fognak simulni. Az igazgató-tanács végre betöltötte a szanatórium igazgató-főorvosi állását is, megválasztván erre Kuthy Dezső dr. egyetemi magántanárt, az egyesület titkárárt.

— **(Resicán minden csendes.)** A resicai gépgyári munkások sztrájkja véget ért. Egy távirat jelenti, hogy tegnap délből érkezett vissza a munkások küldöttsége Budapestre s úgy látszik, utjuk eredményével meg vannak elégedve a resicaiak, mert azon a gyűlésen, amelyen a munkások követői kiküldetésükről számot adtak, a munkások nagy többsége elhatározta, hogy ma reggel munkába áll. Valószínű, hogy a sztrájkolók kisebbsége is így tesz.

— **(Drága királyné ezrede.)** Sándor király, úgy látszik, vizasztalni próbálja családott hitvestársát, a sokat szerepelt *Drága* királynét. Mint egy *belgrádi* távirat jelenti,

az udvarias Sasa egy testőrlovas-ezredet ajándékozott Drága királynénak, amely ezentúl a Drága-ezred nevet fogja viselni.

— **(Széll és Apponyi diszpolgársága.)** A városházán tegnap Széll Kálmán és Apponyi Albert gróf diszpolgárságára vonatkozó indítvány tárgyalása nagy számban gyűjtötte össze a városatyákat. A közgyűlésen a napirend előtt dr. Kovács Pál visszavonta Széll Kálmán és Apponyi Albert diszpolgárságára vonatkozó indítványát. Az indítvány visszavonására — ugymond — az vezette, hogy sokan intencióját félremagyarázták és indítványát különféle képen kommentálták. Pépig az indítvány őszinte volt és szívből fakadt. De a sajtóban olyan hang volt hallható, hogy a diszpolgárrá való megválasztásra ajánlott két államférfi Fejérváryval együtt nem óhajt diszpolgár lenni. Ez az utóbbi megjegyzés némi zajt támasztott s ezzel a kényes ügy be is volt fejezve. A közgyűlés pedig, miután tárgyalni valójuk nem volt, véget ért.

— **(Vörösmarty Mihály szobra.)** Annak az országos mozgalomnak, melyet a toll munkásai indítottak a Szózat költsége emlékének megörökítése céljából örvendetes eredménye lett. A magyar közönség nemes áldozatkészségéből nagy összeg gyűlt össze a Vörösmarty szobor céljaira s nemsokára már a szobor megalkotása veszi kezdetét. Az Otthon írók és hírlapírók köre, mint a mozgalom vezetője és megindítója ebben a kérdésben tartott tegnap ülést és több eszmét vetett föl a tárgyalás során a szobor létesítése körül. Az intéző bizottság még pénteken délután 5 órakor, a nagybizottság vasárnap délelőtt 11 órakor tart gyűlést az Otthonban.

— **(Fejedelmi házasság — akadályok.)** *Ferdinánd* bolgár fejedelem egyre hazasodik, c-odálatos módon azonban minden házassági terve fiaskót vall. Most legújabbán, amint mi is hírül adtuk, *Xenia* montenegroi hercegnőt akarja feleségül venni. A *Journal de St. Petersburgnak*, az orosz kormány hivatalos lapjának, értesülése szerint azonban ez elé a házasság elé nehéz akadály gördült. A hercegnő ugyanis azt akarja, hogy a fejedelem térjen át az orthodox hitre. A fejedelem már el is fogadná ezt a feltételt, mert az orthodox hitre való áttéréssel csak megerősítené a pozícióját. De az anyja, *Klementina* hercegnő, aki buzgó katolikus, halálai sem akar az áttérésről.

— **(Egy rendőrkapitány ellen.)** *Mezőtúr*on, amint ismeretes, nagy felháborodást keltett a nép körében az ottani rendőrkapitány brutalitása, aki parancsszóra lelővetett, egy *Szilágyi* István nevű földművest, mert az vonakodott a rendőroket a kapitányságra követni. Dr. *Ádám Sándor* mezőtúri ügyvéd mint onnan jelentik — tegnap népgyűlést hívott össze, melyben egyhangulag kimondták, hogy a brutális rendőrkapitányt, akinek barbár eljárásáról körülbelül 300 eset tanuskodik, feljelentik a belügyminiszternek s kérik fogják azonnali felfüggesztését. A fegyelmi vizsgálat iránti kérvényt 450 tekintélyes mezőtúri polgár írta alá.

— **(Egy grófnő válópöre.)** Annak a szenzációs válópörnek, melyet *Taafe* Ilona grófnő, a volt osztrák miniszterelnök leánya indított a férje, *Mattenloit* Rikárd báró, osztrák nagybirtokos ellen, most folyt le az utolsó felvonása a budapesti törvényszék előtt. A törvényszék, miután a házasság között a békéltető kísérlet eredmény nélkül valók voltak, *Taafe* Ilona grófnő kérelméhez képest a *Mattenloit* Rikárd báróval kötött házasságát felbontotta.

— **(Nagy tűzveszedelem.)** Abauj-Szinnán — mint egy tavirat jelenti — óriási tűzveszedelem pusztított. Huszonhét család lett hajléktalan a tűz rombolása következtében. A nyomor leírhatatlan. A károsultak segélyt kértek a vármegyétől.

— **(A kazánkö.)** Régi, de valódi igazság, hogy a magas kormány, ha valami dologban valakit kiküld, annak nem szabad a megbízatáshoz értenie. Emlékezzünk még rá, hogy egy nyugalmazott főhadnagyot kiküldtek a tömönzés tanulmányozására, csak azért, mert nem tudta mi fán tere az. S mikor bejelentette a tanácsosnak, hogy ő már ért a tömönzéshez, sőt kiválóan őnt és tőm, rögtön visszahívták.

Elég az hozzá, hogy egy nagyobb állású hivatalnokot a mosolygó miniszteri kegy több gyárnak fő-fő felügyelőjévé tett. Már olyan főfelügyelőjévé, kinek joga van a névjegyére kitenni e címet, sőt a felavató banketten rá is üritik a második poharat, de hát személyesen nem kell odamennie főfelügyelni.

A kinevezése után rövid pár héttel segédje, a tényleges felügyelő lement a gyárat megvizsgálni. Másnap már jött tőle a főnököz a távirat:

„Mindem rendben van. Kazánkö nincs.”

Az új főnök gondolkodott. Kazánkö nincs? Mi a kő lehet az a kazánkö. Ez valami fontos dolog lehet. És miért nincs? No majd megtanítja őket a hivatalos tekintélyre S ment vissza a sürgöny:

Kazánkö három nap alatt beszerzendő. Ellenkező esetben a gyár bezárandó, igazgatóság felfüggesztendő.

A főnök urhoz hasonló gyöngébbek kedvéért, a kazánkö csak akkor van rendben, ha nincs. Mert ha nem, az a kazánkö tisztátalanságát jelenti. S a segéd épen azt akarta jelenteni, hogy a kosarak is rendben vannak.

Természetesen, mikor a sürgöny megérkezett, a segéd ur azon gondolkodott, hogy vagy ő vagy a főnöke — nincs rendben. De mégis inkább a főnök ur. S miután hosszabb fontolgatás után önmagát rendben találta, a gyárnak elengedte a főfelügyelőleg elrendelt kazánkö beszerzését.

— **(Hét ember megmérgezése.)** *Titelből* borzalmas mérgezésről tudósítanak. *Tolauer* József muzsikusz cigány egy előtte ösmeretlen szerb parasztasszonytól beteg gyermeke részére két liter tejet vásárolt. A tejből ivott a beteg gyermek, maga a muzsikusz, meg a felesége s még a többi négy gyermekük is. Fél óra múlva mind a heten rosszul lettek, s kiző görcsökből összeestek. Az össze-futott szomszédok orvost hívtak, aki megállapította, hogy mérgezés történt s a tejben veszedelmes mérget talált. A beteg gyermek ekkor már nem lehetett segíteni s az rövid, kínlás után meghalt. A többiek élet-halál közt lebegnek. A tüstént megindított vizsgálatnak sikerült kinyomozni az asszonyt, akit letartóztattak.

— **(Három apagyilkos.)** *Szegedről* írják, hogy *Szolcsica* és *Kustély* között a pásztorok a napokban egy mezei kútbán meggyilkolva holtan találtak egy férfit. A szegedkerületi csendőrség a meggyilkolt személyazonosságát nagynehezen kiderítette. A vizsgálat folyamán ugyanis kitudott, hogy a szerencsétlenül járt embert *Zaurka* Tamásnak hívják, aki rakitovai (*Krassó-Szörénym.*) gazda. A vizsgálat váratlanul szenzációs fordulatot vett, amennyiben kiderült, hogy a szerencsétlent saját három fia ölte meg, kik kocsin a kuthoz szállították édes apjuk holttestét, így igyekezvén a gyanut magukról elhárítani. A tettesek személyazonossága talán sohasem tudódott volna ki, ha tegnapelőtt este véletlenül szemtanuk nem látták volna, hogy a három fiu a holttestet a kútbán kereste. Kocsijukon egyszerű fakoporsó is volt. A csendőrség tudomást szerezvén a dologról, azonnal letartóztatta az embertelen apagyilkosokat, kik töredelmes vallomással erősítették meg az ellenük felhozott gyanút. A gyilkosokat átszállították a fehértemplomi törvényszék fogházába.

— **(A szabadkai fiuk alkonya.)** Szabadka mindig híres volt jó kedvű, jó ivó, jó vértű fiatalágáról. Allig nőttek ki a gyermekfiuk a földből, már pezgett bennük az életkedv, s alig várták, hogy ama bizonyos hámból kicsit kirugjanak. És meg is tették. A télen történt, hogy a szabadkai tanári kar rájött, hogy a gimnázium jó vértű fiatalága éjszakáit nem annyira *Horacius*, mint a kocsmaasztal mellett tölti. Melynek tudvalevőleg csak annyiköze van az öreg latin költőhöz, hogy az is annak idején el-el üldögélt mellette. A tanári kar szigorúan ítélte: a mulató fiukat kitiltotta az iskolából. De már a városi tanácsban felbuzdult a bácskai virtus. Mit? Bűntessenek valakit azért, mert mulat, mert iszik? Hát, hol itt az igazság? Hiszen akkor az egész Bácskát meg kellene büntetni. Nem ember volt az a tanár, aki ilyesmit talált ki. S ment a miniszterhez a városi tanács panaszos felirata, hogy csináljon igazságot, ne bántsák a jókedvű szabadkai fiukat. Hanem hát megjárták. A miniszter helybenhagyta a tanári kar ítéletét, legfeljebb enyhítette egy kicsit. A szabadkai tanácsnak megmegirta, hogy mulassanak, ha akarnak, de a tanuló ifjúságot csak hagyják tanulni szorgalmasan az iskolában.

— Látszik, hogy a miniszter nem a Bácskában nőtt fel — mondta erre nagy keserűen a szabadkai tanács.

— **(A művész nő lovagja.)** *Bárdy* Gabi, a Népszínház volt kedvenc művésznője most Kolozsvárt aratja sikereit. A hálás kolozsvári publikum a rokonszenv tömérék jelével halmozza el a fiatal művésznőt, akinek népszerűségét erősen jellemzi az alábbi eset is. A tömérék virág és csokor között, melylyel *Bárdy* Gabi kolozsvári időzése óta elhalmozották, időről-időre megjelent egy kis gondosan kötözött buzavirág-csokor, melynek küldője sokáig ismeretlen volt. Rendesen próbán adta oda a virágot valamelyik zenésznő vagy a karmesternek, hogy juttassák el a méltóságos asszonyhoz. Egy alkalommal a művésznő éppen a cselédszobában volt, hogy valami rendeletet adjon, észrevette, hogy az ajtón félnéken egy fiúcska surrant ki.

— Mit kerestett itt ez a gyerek? — kérde a szobaleányt.

— Ezt a virágot hozta méltóságodnak s kést kért tőlem, hogy a szárát levágja, — válaszolt a cseléd, egy buzavirág-csokrot nyujtva át.

A művésznő azonnal a fiúcska után menesztette a cselédet, akinek sikerült is őt még a kapuban utolérni. A kis szeládon félnéken, szepegeve állított be a grófnő szo-

bájába, aki természetesen érdeklődéssel fogta őt válltóra, megmutatva neki azt is, hogy milyen nagy becsben tartja a virágait, mert valamennyi csokra (a legfrissebbel együtt) ott kélelt a nagy szalon asztalon, egy gyönyörűségecsésében. Kérdezősködéseire aztán elmondta a fiúcska, hogy az édesapja egy szegény hivataloszolga, s ő is, meg a szülei is nagy, nagy tisztelői a művésznőnek. És elpanaszolta azt is, hogy az apja egy idő óta állás nélkül van, mert hosszasan beteg volt és most nem tud keresni családjának. *Bárdy* Gabi, akit szokatlanul meghatott ez a kedves figyelem, azonnal pártfogásba vette a szegény fiúcskát és csakhamar sikerült kieszközölnie, hogy annak apja újból tisztességes álláshoz jusson.

A csehek tartománygyűlése. Prágából jelenti tudósítónk: Tegnap nyílt meg a csehek tartománygyűlése Prágában. *Lobkovitz* tartományi főmarsal megnyitó beszédében cseh nyelven emlékezett meg a prágai napok eseményeinek lelkesítő hatásáról. Felemlítette ő felségének azt a nagylelkű adományát, amelylyel a cseh nemzeti képtárt kitüntette. Mikor Prágát meglátogatta a király, az anynyit jelentett, hogy minden népét egyformán szereti. Az uralkodó látogatásakor tünt ki, hogy a királyság egész lakossága, nemzetiségi különbség nélkül egyaránt mennyire hiva a királynak, sőt úgy látszott, mintha versenyezni akartak volna ő felsége iránti szeretetben. Ez a legnemesebb versenye a haza népfajainak. Amíg ezek az érzelmek — folytatta a marsall tovább — gyökereznek a haza népeiben, míg az uralkodó iránt szeretet, odaadás és lelkesedés él az egész királyság lakóinak szívében, nem kell kétségbeesni a helyzet miatt és nem kell lemondani egy jobb jövő és békésebb állapotok reményeiről. *Lobkovitz* herceg azzal fejezte be beszédét, hogy tartsa meg az Isten az Uralkodót még soká a mostani frissességében! A napirend elintézése után a legközelebbi ülést csütörtökre tűzték ki.

— **(A német trónörökös a podgyászkoosiban.)** A német lapok kedélyes esetet írnak meg a német trónörököséről, aki jelenleg Bonban egyetemi hallgató. Az elmúlt vasárnap történt, hogy a trónörökös néhány társával kirándulást tervezett *Godesbergbe*. A rendes személyvonat minden kocsija azonban zsufolva volt, amikor a trónörökös és kísérete a pályaudvarra érkezett. Már úgy volt, hogy lemaradnak a vonatról, midőn a trónörökös fölkiáltott:

— Majd segítünk magunkon; utánam a podgyászkoosiba!

A podgyászkoosi felügyelője nem ismerte fenséges vendégét és erősen titakozott:

— Nem lehet kérem ide beszállni. Tessék a vonatvezetőtől engedélyt kérni.

A vonat eközben elindult s a trónörökös ötödmagával elhelyezkedett szépen a podgyászokon. A zsörtölődő vasutat felvilágosították a vendégnek kilétéről, mire persze egyszerre megbékült. A trónörökös megkínálta egy szivarral, de ő nem merte elfogadni, mert, ugymond, a szolgálati kocsiban nem szabad szivaroznia. Végül egy kis pénzt adott át neki, hogy majd szolgálata után egy-két pohár sört üritsen az egészségére. *Godesbergben* a vendégek kiugráltak a podgyászkoosiból a közönség lelkes éljenzése között.

x 30.000 korona a Concordia sorsjegy főnyereménye. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a húzás 1901. június 25-én okvetlen megtartatik.

Felhívjuk olvasóink figyelmét *Herczeg és Horvát, Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, »Adria«-szállóval szemben létező női-divat áruházára.*

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Kapuzárás után.

Budapest, június 19.

A relativ dolgok közül egyike a legrelativabaknak a színházi kritika joga és mire becsülése. Mert tisztelet és becsület azoknak a sokat tudó uraknak, kik a rendelkezésükre álló sajtó révén a kritikában élet és halál uraivá nevezték ki magukat, az összes kritikusok közül egy van kritikára igazán jogosítva, egynek a kritikája őszinte és igazi! Es ez a nagyközönség. *Péter és Pál* mond:at akármit, az ő legbölcsebb s leg tudósabb kritikájuk is csak egyéni nézet. A nagy közönség elfogulatlan, tévutra nem vezethető. Hiszen egy embert befolyásolhat rokonszenv, ellenszenv, bármilyen kis körülmény talán akaratlan is, ez a nagyközönség éppen nagyságánál fogva meg nem vesztegethető. Ne tessék ám ezt összetéveszteni a pillanatnyi hatással, a közönség töredékének hangulatával. Például a

auditások, trivialitások tetszhetnek egy színház közönségének egy ideig, de maga a nagyközönség undorodva utasítja vissza magától az efféle. Ez az óriási fölénye a nagyközönség kritikájának a kinevezett műbíró kritikájáé felett. Nagy Napoleon mondta ezt a kritikuskoról:

— Nem tudom megérteni, mire való a kritika. Hiszen ez olyan, mintha két szakácsot tartanék. Az egyiket, hogy főzzön, a másikat pedig azért, hogy velem egyék s megmondja nekem, hogy tetszik-e neki az étel, vagy sem.

Ezért, mikor vissza akarunk nézni a Nemzeti Színház ez idejű működésére, tisztán csak a nagyközönség szempontjából tesszük ezt. A többi színház működése magándolog. Magános emberek pénzén épültek, úgy élnek, ahogy tudnak. Amíg a közönség akarja, élnek s ha az meguntta őket, ők becsukják az üzletet. Ami némi-lykért nem is lenne kár!

De a Nemzeti Színház közvagyon. Az egész közönség fizeti fennállását, az is, amelyik nem jár színházba, tehát az ő dolga, a közönség közügye, az ő létezése a közönség akarata. S különben is születése, fennállása, emelkedése, hanyatlása össze van függve irodalmunkkal, szellemi életünkkel. Nemzeti érzés felbuzdulása vetette meg alapját, egész nemzet akarata, pártfogása ápolta gyermekeiben s a közönség, ez a jó magyar közönség tartotta fenn a legnehezebb napokban is.

Alapkövét azért tette le a nemzet, hogy a magyar szellemnek, a nemzeti érzésnek legyen állandó temploma s a magyar közönségnek legyen munkása a szellemi életben.

Tehát ha bírálja valaki működését, ezt a kérdést kell feltenni: Ápolta-e ezt a nemzeti szellemet, segítette-e a nemzeti törekvéseket, szolgálta-e a nagy magyar közönség érdekeit?

Most, az év végén azt mondhatjuk rá: „a közelebbi multhoz képest haladt előre, jobb jövő reményében.

Mert évek során elfojtották a magyar szerzők munkáit, most inkább érvényesültek a magyar munkák. Persze lassan megy, annyi ideig nem volt tere a magyar íróknak, hogy most egyszerre nem teremhetnek varázsszóra elő a föld alól.

A nemzeti szellem megnyilatkozása? . . .

Jobb róla nem beszélni, ez az egy nem akar megnyilatkozni. Hol van, miért nem támad fel? Beszéljenek róla azok, akik elhallgattatták, vádolja azokat e kérdés, akik bűnösek benne.

Mondjanak akármit az okleveles bíráló urak, dicsőítsék pajtásaink magyar nyelven irt idegen szellemű drámáskáit, mindent lehet lenni a színpadon, esetleg jó darabot is, de nemzeti szellemet nem! Haladás az is, hogy szóhoz jutottak a magyar írók, s reméljük, eljön a nemzeti szellem felébredésének ideje is.

S a közönség érdeke? Az a kérdés, hogy mit tartunk annak? Ha azt, hogy az olyan darabot sokszor adják, ami telt házat csinál, — akkor igenis jól szolgálják a közönség érdekét.

De az a főiri közöny, amivel kissé üres ház előtt játszanak a Nemzeti Színház urai, tessék elhinni, már nem a közönség érdeke.

Lehetetlen meg nem emlékezni, a Nemzeti Színház évéről szólva, a Bor-ról, amely új iskolát teremtett. Nagy hatást ért el, jó darab is, csak azt nem tudom, miért nem juttatott valamit az igazgatóság eszébe. Azt, hogy volt nekünk egy Kisfaludy nevű írónk, némelyek emlékszenek műveire, kinek ha egyik másik darabját elő vennék, ugyanilyen hatást érne el. De persze, nem egy délutáni előadáson gyenge szereposztással, szinte titokban!

Mennyi régi jó magyar darabunk van, mennyi klasszikus darab van, melyek késnek a homályban. S csak az *Áldozatot* és *Pártütöket* látjuk egy-egy évfordulón — mérsékelt helyárrakkal és játékkal. Pedig egy kis jóakarattal, a közönség érdekének szem előtt tartása — s a jobb jövő elérkezett!

* **A Liszt Ferenc zeneművészeti** Szentirmay Elemér elnöklésével a hó 16-án tartotta meg évi rendes közgyűlését. Szentirmay elnöki megnyitója után Antalik Károly titkár olvasta fel évi jelentését. A kör anyagi helyzetére vonatkozó hosszabb tárgyalás s ebből folyó intézkedések megtétele után Hegyi Béla r. tagnak a kör igazgatási tervzetének módosítását célzó indítványát tanulmányozás végett kiadták a választmányának. Végül a kör elnöke megköszönte a jelen voltak részvételét, s az ülést bezárta.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Takács Zoltán és társai.** Takács Zoltán és társainak pénzhamisítási bűnpörét ma tárgyalták folytatólagosan. A tárgyalás tudomás szerint egy szomorú eset miatt szakadt félbe a múlt héten. Lenk bíró gyászával. A büntető tanács akkor 5 napra halasztotta el a bizonyító eljárás folytatását s ez a mai nappal telt le.

Reggel fél 10 órakor kezdődött meg a tárgyalás. Lenk bíró vezeti tovább is.

Vay János kihallgatásával folytatják.

Az elnök kérde: Ön készítette a hamisításhoz szükséges eszközök egy részét!

— Nekem nincs tudomásom róla!

— Majd szemébe fogják mondani az igazat. Oravetz mondja neki a szemébe: adott ön neki rajzokat, hogy azok után készítse el a száritó kemencét?

Oravetz a szemébe mondja és Vay azt feleli:

En kaptam ugyan rajzot, el is készítettem a kemencét, de nem tudtam, hogy milyen célra fogják azt használni!

Halász-Szabó János azzal van vádolva, hogy szintén részt vett a hamisításban.

Gruberrel szembesítik, aki kijelenti, hogy Halász-Szabó János jelen volt a százasok készítésénél. Tagadja.

Takács látta, hogy H. Szabó megfordult a tanyán s ez föltűnt neki, de ő tagadja, hogy Takácsot ismerné.

H. Szabó István következik sorra.

Takács azt mondja, H. Szabó István egyszer felvette őt a kocsijára és többször találkozott Horváth-Petyó János tanyáján.

A tárgyalás tovább folyik.

§ **Tamásfalvi gyilkosság.** Rossz híre volt régóta a Bence családnak Tamásfalván. Az öreg Benczénéről különös dolgokat beszéltek. Hogy mestersége neki a fiait utját egyengetni a tilosban. Bence Mihály és testvérei már négy asszonyt szöktettek meg uroktól s mikor azoknak minden pénzét felették, elkergették a bűnbajtást asszonyt. Azt beszéltek a faluban, hogy maga az öreg Benczéné keze működik az ilyen szöktetésekben. A múlt héten Bence Mihály Fülöp Vince feleségét szöktette meg. De rajta vesztett. A megcsalt férj, két testvérel rajta ment a Bence családnak s Bence Mihályt és anyját verekezés közben agyonverték. A gyilkosokat a csendőrség elfogta s a törvényszéknek átadta.

NYILTER.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel arról értesíteni, hogy eddig *Jósef-körül 22. szám alatt* volt

cím- és címerfestő műtermem

II., Sándor-ter 4. szám alá helyeztem át.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradtam kész szolgálja:

Szentes Jenő.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

— **Tanítók takarékszövetkezete.** A magyar tanítók kaszinójában népes közgyűlés volt, amelyen a magyar tanítók takarékszövetkezete megalakult dr. Verédy Károly előkészítő bizottsági elnök vezetésével. A szövetkezet célját és működésének módozatait Pinterits Károly előadó fejtegette. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az alapszabályokat és a szövetkezetet megalakultnak mondotta ki. Az igazgatóságba 19, a felügyelő bizottságba 3 tagot választottak. Azután megalakult az igazgatóság: elnök lett Berzeviczy Albert, társelnök Verédy Károly, alelnök Bánó József, vezérigazgató Pinterits Károly.

— **Vádak a diósgyőri gyár ellen.** A kereskedelmi miniszternél a miskolci kereskedők küldöttsége súlyos vádakkal panaszolta be a diósgyőri vas- és acélgyárat. A vádakat a kereskedelmi kamara s a közigazgatási hatóság jelentésével igazolja. Memorandumot nyújtottak át a miniszternek, melyből kiemeljük magát a vád alapját: A gyárnak a fogyasztási szövetkezete életbe léptette az ugynevezett truck-rendszert.

Ami annyit jelent, hogy a munkások béréből a fogyasztási szövetkezettől kapott holmik árát levonják. De ez a fogyasztási szövetkezet nemcsak az engedélyezett fogyasztási cikkeket szolgáltatja ki, hanem valósággal elárasztja a munkásokat mindennemű cikkel, persze így a munkások készpénzfizetése a minimumra redukálódik. A munkásoknak pénzre azért szükségük van és így kénytelenek a kapott árukkal házalni, hogy pénzhez jussanak. A kereskedők többször tettek lépéseket a gyárnál, hogy a kereskedelem e csuf visszaélését meggátolják, de semmit sem tudtak elérni. A miniszter kijelentette, hogy megdöbbenik a hallottak, utána jár a dolognak s orvosolni fogja a sérelmet.

— **The Gresham életbiztosító-társaság** Londonban. Magyarországi fiók: Budapest, V., Ferenc József-ter 5-6. sz. a társaság házában. A társaság vagyona 1899. december 31-én 177,060.451 korona. Évi bevétel biztosítók s kamatból 1899. évi december 31-én 30,835.871 korona. Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848) 383,793.872. Az 1898. évben a társaság 5838 kötvényt állított ki 56,097.103 korona összeg értékekben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgál a magyarországi- és a kelet fiókja Budapesten, valamint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb városában.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonátőzsde.

Külföldi tőzsdéjelentések nem befolyásolták ma a piacot, mely lokális jelentőségű hírekkel volt elfoglalva. Malmaink jobb vételkedvet mutattak és megvettek 18,000 mm. búzát jól tartott áron. A hozatal nagyban esökkent, amennyiben f. hó 17. este 6 órától 18. este 6 óráig csupán 3600 mm. hoztak Budapestre, ellenben elszállítottak 23,500 mm. liszt.

A határidőüzlet lanyhán kezdődött, megszilárdult azonban később, mert több oldalról ködöt jelentettek.

Délben zárul:

októberi buza 8-00/10.
rozs 6-88/89.
zab 6-25/26.
júliusi tengeri 5-44/45.
tengeri 1902 májusra 5-13/14.

Készáruüzlet.

Buza elkelt:

Tiszavidéki 300 mm. 7.83 k. 8.22 $\frac{1}{2}$ korona, 100 mm. 7.8 k. 8.20 korona, 400 mm. 7.75 k. 8.22 $\frac{1}{2}$ korona, 100 mm. 7.75 k. 8.05 korona, 100 mm. 77 k. 8.10 korona 100 mm. 76 k. 8.00 korona, 100 mm. 7.55 k. 7.72 $\frac{1}{2}$ korona, három hónapra.

Pestvidéki 900 mm. 80 k. 8.40 korona, 100 mm. 74 k. 7.75 korona, három hónapra.

Makói 1700 mm. 7.95 k. 8.47 $\frac{1}{2}$ korona, 3000 mm. 7.85 k. 8.25 korona, három hónapra.

Hartai 3200 mm. 76 k. 8.02 $\frac{1}{2}$ korona, mind három hónapra.

Marosi 2000 mm. 7.83 k. 8.15 korona, sárga és keverékes három hónapra.

Fehérmegyei 100 mm. 74 k. 7.75 korona, keverékes három hónapra.

Bánsági 260 mm. 7.45 k. 7.75 korona, mind három hónapra.

Temesvári 3200 mm. 7.45 k. 7.60 korona, három hónapra.

Rozs (új) 100 mm. 7.27 $\frac{1}{2}$ korona, 500 mm. 7.00 korona, három hónapra készpénzfizetés mellett paritás jut. szállításra.

Zab 100 mm. 7.80 korona, 100 mm. 7.65 korona, három hónapra készpénzfizetés mellett.

Értéktőzsde.

Az előtőzsde ingadozó volt. Az irányzat azonban csekély forgalom mellett tartott maradt.

Megnyitáskor jegyeznek:

Osztárk hitelrészvény	—	664.—	—
Magyar hitelrészvény	—	668.—	—
Korona járadék	—	92.75	—
Jelzálog hitelbank	—	448.—	—
Rimamurányi	—	478.50	—
Leszámítolóbank	—	426.—	—
Államvasut	—	663.25	—
Déli vasut	—	103.—	—
Városi villamos	—	298.50	—
Közuti villamos	—	590.—	—

A tisztelt hölgyközönség szives figyelmébe

ajánljuk **óriási áruházunkat**, melyben most bámulatos olcsó árakért kaphatók a legújabb divatu **női ruhák** és felöltők.

Elegáns béli ruha ————— 10-15 frtig	Elegáns utcai szövet ruhák ——— 10 frttól felj.	Ugyanaz dus aranydiszszel ——— 5-50 forint
Francia selyem batizstruha ——— 8-12 .	Elegáns női paletot ————— 12-16 frtig	Serpentin-aljak szövetből ——— 3-50 frt. felj.
Elegáns selyem moiré ruha arany diszszel 25-30 .	Serpenti köpeny ————— 14 frt	Selyem-aljak ————— 7 frt és felj.
Alkalmi pongis ruha ————— 15-20 .	Porköpeny finom liszterből ——— 4-50 frt	Dupla széles ruhakelmék méterenkint 25 krtól feljebb.
Valódi angol szövet ruha ————— 15-30 .	Tiszta selyem blous remek szinek — 4-50 frt	Francia batizstok 36, 46, 60 kr., a legújabb színekben.
		Gyászruhakelmék dupla széles 35, 45, 60, 75 kr és 1 frt.

Nagyban és kicsinyben.

Gyászruhák 4 óra alatt készíttetnek.

Herczeg és Horvát

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1901. június 20.

NÉPSZINHÁZ.

A bibliás asszony.
Kezdeté fél 8 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Csak párosan.
Kezdeté fél 8 órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ.

Nines előadás.

Uránia-Színház.

A föld körül.
Kezdeté fél 8 órakor.

Latszerészi és fényképező cikkek

HATSCHÉK MIKSA (ki 47 évig volt a Váci-utcában) most IV. ker., **Eskü-ut 5. sz. a. Clo-tild-palotába, a Belvárosi kávéház** mellé tette át üzlethelyiségét. Szemüveg v. orrszorító 1 frttól; ugyanezek jegecből 5 frttól feljebb, kintüntetett látesők 4 frttól feljebb. Műszemek nagy választékban. Fényképező-gépek 75 kr., illetőleg 3 frttól feljebb. Fényképek főleg jelmezképek és arcképek.

A ki jó sérvkötőt akar, forduljon bizalommal alanti céghez.

Alánlja kizárólag saját gyártmányu sérvkötőt, haskötőt, egyenestartót, suspenzoriumait, valamint az összes betegápoláshoz szükséges kötszerelt. Készít minden testeknek Orthopedfűzőket, műlábakat és kezeket és minden e szakmába vágó kötszerket. Hivatkozom arra, hogy számos éven át a külföldön, kórházakban, mint sebészeti kötszerész dolgoztam és munkám a legelső tanároknál a legjobbnak bizonyult. Sérvkötő megrendelésnél kérem a test körméretét és hogy jobb, bal vagy kétoldalu sérvkötő szükséges. Ára egy oldalra 4 frttól 6 frtig, két oldalra 8 frttól 10 frtig. Kizárólag egyedüli főraktár valódi francia és angol gumai és halhólyag különlegeségeken, tuczatja 120 krtól 6 frtig. Párisi óv-spongya Safeti-Sponges, tuczatja 4 frttól 6 frtig. Pessarium oclusivum méh védő, hölgyeknek nélkülözhetlen, darabja 1.50 frt. Megrendeléseket pontosan eszközöl a legnagyobb diszkrétio mellett.

RADVÁNYI L.

sebészeti kötszer-gyáros

Budapest, VII., Erzsébet-körut 36.

Kérjen mindenki ingyen arjegyzéket.

BUTOR

készpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban

Fuchs Bódognál

Budapest, József-körut 26. sz.
Képes arjegyzék ingyen és bérmentve.

Fogak

2 forinttól, valódi amerikai módszer, 10 évi jótállással. A gyökér eltávolítása fölösleges. Szájpadlás nélkül is. Vidékiek 24 óra alatt kielégíttetnek.

Részletfizetésre is.

Kovács J. fogműterme,
Budapest, Károly-körut 9., II. em. 8. szám.
(gróf Hadik palota.)

Található naponta reggel 9-től d. u. 5-ig.

A „Magyar Orvosi műszertár”

orthopaediai műintézetében
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 32/a. sz. alatt
(Rókus kórházzal szemben.)

SÉRVKÖTŐK.

Egyoldalú: 3, 4, 5, 6 frtig.
Kétoldalú: 6, 8, 10, 12 frtig
a legkínzóbb kivitelben kaphatók. Műlábak, műkezek, műfűzők ferdennőtteknek, egyenestartók, haskötők, górosérharisnyák stb. stb., mérték szerint jótállással készíttetnek.
A betegápoláshoz szükséges összes cikkek, valódi francia óvr szer-különlegességek nagy választékban és jutányos árak mellett kaphatók.

Leilkismeretes kiszolgálás.

Zárt arjegyzéket ingyen és bérmentve küld a vállalat.

Ostobaság

volna a beözönlő rongy osztrák portékát vásárolni, a midőn a legjobb minőségű saját készítményű cipőmet ajánlom bámulatos olcsó áron és a melyek tartósságáért jótállást vállalok. Nem tetszőt készséggel kicserélek, vagy a pénzt visszaadom.

Férfi vikszos cipő, egy darabból, erős talp	3.-
Férfi vikszos betétes cipő, elegáns kivitel	3.20
Férfi vikszos elülfűzős cipő, gavallér forma	4.-
Divatos barna vagy sárga bagaria, előlkapcsos	4.-
Szaloniak, keztüdbőrszár, fűzős vagy cugós	4.-
Box Calf, borjubőr fűzős cipő	4.-
Legújabb fekete vagy sárga kerékpárcipő	2.8
Női finom zergebőr, cugós, 16 cm. magas szár	3.-
Női finom zergebőr, fűzős cipő	3.50
Szaloniak, fűzős vagy cugós	3.50
Divatos barna vagy sárga fűzős cipő	3.40
Fekete vagy barna zerge félcipő	2.20
Több száz divatos ábrákkal ellátott arjegyzékem, mértékvesési utasítással együtt ingyen és bérmentve. Mindennemű finom fekete és sárga kenőcsök.	

Agulár Ede BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 6.
A New-York palotával szemben. Kérem a címre ugyelni,

RITKA ALKALOM

GYÖNYÖRŰ DISZES KÖTÉS. OTTHON

Az „Otthon” remek képeket, elbeszéléseket stb. foglal magában. Határozottan állítjuk, hogy mindenki, ki ezen művet meghozatja, rendkívül meg lesz elégedve.

Két teljes kötet (12 füzet) „Otthon” 98 és 1899. éviolyam fényes diszkötésben kötve 8 forint bolti ár helyett 2 frt 80 kr.

Megrendelhető a Magyarorsághivatalában.

Magyar királyi államvasutak.

18664/901.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

A Győr állomáson levő fűtőházak fedelein alkalmazandó felülvilágítók és szelelok előállítása körül teljesítendő munkák biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebbi adatok, valamint az ajánlati minta a pályázati feltételek, nemkülönben az egyezmény tervezete az alólírott üzletvezető-ség pályafentartási és építési osztályának hivatalos helyiségében (Külső Kerepesi-ut szemben a keleti p. udvarral) és győri osztályméréségünknel (Győr 12. kir. város székháza) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb f. é. június hó 28-án déli 12 óráig a jobbparti üzletvezető-ség títárságánál nyújtandók be következő felirattal: „Ajánlat a győri fűtőházak fedeleinek átalakítására.”

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi június hó 27-ig déli 12 óráig 900 korona azaz kilencszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb árfolyama szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarekpénztári betétkönyvek bánatpénzzel nem tehetők le. Posta utján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fenn.

Budapest 1901 június hóban.

A m. kir. államvasutak budapesti jobbparti üzletvezető-sége.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, IX., Calvin-tér 8

Czimbalmaim,

melyek az illetékes zenekapacitások által minden tekintetben a legkitűnőbbeknek vannak elismerve és így a hazai és külföldi kiállításokon az első díjat nyerték, 75 frttól különböző árban kaphatók. Mint-hogy ez idő szerint a czimbalmának pedálján és belső szerkezetén utóérhetetlen találmányom van, így javításokat és átalakításokat is elfogadok, a hang javulásért és tartósággáért kezességet vállalok.

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
Budapest. VII. kerület,
Erzsébet-körút 42. sz.
és Vörösmarty-utca
16. szám.

Árjegyzéket bérmentve küld.

Csillárok

égszesz- és villamvilági-
ásra egy jelentékeny gyá-
ri raktár átvétele követ-
keztében mélyen leszállí-
tott árakon eladók.

Faragó Ferenc
Andrássy-ut 46. Gyár-
tea sark. Ugyanott sze-
relések is olcsón fogad-
tának el.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek
legelősebben kaphatók:
Szűts és társánál,
Budapest, IV. Ujvilág-
utca 2. sz.

Lószőrmatracz

3 rézű 15 kg. súlyban
csináltból 14 forintért
kapható, míg a készlet tart.
Budapest, IV. ker.
Teréz-körút 36. sz. /
Kárpitosnál.

Butoriparosok,

Nemes és Lengyel Bu-
dapest, IV., Keoske-
méti-utca 6. sz. I em.,
ajánlják dusan felszerelt
raktáraikat, saját készítmé-
nyű fa- és kárpitos mun-
káiban.

Ügyes női ruhavar-
ronó házhoz keres-
tetik. Cim a kiadó-
hivatalban.

Való-

di francia különle-
gességek (gummi és
halhólyag, összes női óv-
szerek stb.) csakis F.
Berguerand fils leg-
hírnevesebb párisi gyá-
rostól legelőnyös-bben
beszerezhetők

POLGÁR SÁNOOR-nál

BUDAPEST,

Erzsébet-körút 50.

Részletes képes árjegy-
ző ingyen és bérmentve
küldetik.

Magyarország
leghírnevesebb
ásvány-gyógyfor-
rásai a

Bikssádi

gyógyit mint a
drága Selters. A

Sztojhai

azonos a karls-
badival.
Bérlők: Almer
Lajos és Károly,
Nagybánya.

Mentő

poloska irtószér a leg-
hatásosabb, nem hagy foltot,
a poloskának, ugy minden
rovárnak még a petéit is
kiirtja. Ezen szer haszná-
lata után sohasem lesz a
lakásban, ugy a butorban
sem poloska vagy féreg.
Kapható 30, 40 kr és 1
frtos üvegekben. Bettel-
heim Zsigmond és
Tsa, Budapest, Cal-
vin-tér 7.

Vegyszerek, gyógy-
árak, kőtszerek, pi-
pere és illatszerek,
ajánlható legjobb bevá-
sárlási forrása

KARTSCHMAROFF A.

szerecsen drogeria
BUDAPEST,
VII., Kereposi-ut 39. sz.

10 frtért

tanitok hölgyeket rajzol-
ni, varrni, szabni ke-
zesség mellett.

Hoffmann Karola

műszabászati és varrótan-
intézete

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 23.

Ki nappal el van foglalva
z esti tanfolyamra jöhet.
Ugyanott elegáns ruhák ké-
szítése is elvállaltatik.

Magyar királyi államvasutak.

72616/901. számhoz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósá-
ga az 1902. évi január hó 1-től 1904. év
végéig szükséges ráspolyok és reszelők szál-
lítására nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen ráspolyok és reszelők szállítására a
magyar kir. államvasutaknál érvényben levő
122,291/96. számú általános és a 114,022/92.
számú reszelők és ráspolyokra vonatkozó kü-
lönleges szállítási feltételek, a rajzok és min-
tak mérvadók és kötelezők.

Az említett feltételek, szabványrajzok és
határozmányok, valamint az ajánlati űrlapok
az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési
(AIII.) szakosztályánál, Budapest, Andrássy-ut
73. szám, II-ik emelet 43. ajtó, a minták pe-
dig a budapest-józsefvárosi állomáson levő
központi szertárban, a pályázati határidőig
naponként a hivatalos órák alatt megtekint-
hetők, különben pedig a feltételek és rajzok
az igazgatóság nyomtatvány-, illetve tervtá-
rából, a megszabott árak lefizetése mellett;
a pályázati részletes feltételek és az ajánlati
űrlap 1-1 példánya pedig az igazgatóság
anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál
díjtalanul megszerezhetők.

A pályázati felhívás teljes szövege és az
ajánlati űrlap ezenkívül valamennyi vidéken
székelő üzletvezetőségénél is megtekinthetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy
a pályázati és szállítási feltételeket szabvány-
rajzokat és mintákat jól ismeri és kötelezők-
nek elfogadja.

Az ajánlat kizárólag e célra készült és az
igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szak-
osztályánál 1-1 példányban ingyen kapható
űrlapon állítandó ki. — Ugyanott megtudha-
tók a szállításra vonatkozó közelebbi módo-
zatok is.

A lepecsételt, aláírt és kellő bélyeggel el-
látott ajánlatok a magyar kir. államvasutak
igazgatóságának anyag- és leltár-beszerzési
(AIII.) szakosztályához címezve, legkésőbb
1901. évi július 17-én délelőtt 12 óráig be-
küldendők illetve ott átadandók és ezek bor-
ítékára világosan rávezetendő: „Ajánlat
72,616/901. számhoz ráspolyok és reszelők
szállítására.”

Az ajánlott tárgyak értékének 5 százaléka
készpénzben vagy állami letétekre alkalmas
értékpapirokban bánatpénzre legkésőbb
1901. évi július 16-án déli 12 óráig a ma-
gyar kir. államvasutak főpénztáránál le-
teendő.

Nyertes szállító ezen bánatpénzt 10 száza-
lék óvadékra tartozik kiegészíteni.

A bánatpénz letétele az ajánlatban ugyan
felemlítendő, a letett bánatpénzről szóló le-
tési jegy azonban nem csatolandó az aján-
lathoz.

Budapest, 1901. évi május hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

„GUZI“-kenőcs.

Szennel nyilvánosan 1 évi írásbeli jótállást válllok minden nálam
vásárolt cipőért, melyet „Guzi“-kenőccsel naponta egyszer beken-
nek, mi által a bőr időelőtti elrepedése ki van zárva. 1 tégely ára
40 kr. — Mindenki, ki cipőit nálam szerzi be, 1 tégely „Guzi“-ke-
nőcset kap ingyen. — Vidéki megrendelés csupán 30 kr. posta-
költséggel jár, nem megfelelőket visszaveszek és ezennel
kötelezem magam a pénzt visszaadni.

Férfi vix sima cipő, erős kivitelben kenőccsel
3.—, Férfi vix betétes cipő, erős talp
elegáns 3.30, Férfi vix fűzős cipő gaval-
lér forma 3.50, Divatos barna v. sárga
bagaria fűzős cipő 4.—, Szalonlak fűzős v. cugos cipő, elegáns 4.—, Legfinomabb
„box kalf“ bőr, fűzős v. gombos cipő, legelegánsabb francia szabás 4.50. —
Női legfinomabb zergebőr cugos vagy fűzős 3.—, Női legfinomabb zergebőr gom-
bos cipő 3.50, Szalonlak fűzős v. cugos cipő elegáns 3.50, Divatos sárga vagy
barna bagaria fűzős cipő 3.20, Párisi divat „box kalf“ bőr fűzős v. gombos cipő,
elegáns gavallér forma 4.—

Mértéknek elegendő, ha a lábátalp harianyában egy papírlapra rajzoltatik. Kérje több
száz ábrával ellátott árjegyzékemet, melyet ingyen és bérmentve küldök. Tisztelettel

Agulár Dávid Flia **BUDAPEST,**
Deák-tér és Király-utca sarkán.

**Kettős elektromágneses
kereszt vagy csillag**

R. B. 86967. sz.

gyógyit és felüdit kezesség mellett.

Nem Volta-kereszt!

Nem titkos szer!

E készülék gyógyit és segít fel-, föl- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértelenség, sápkór, szédülés,
a fülzúgás, agyfájdás, a szívrogás, szívgyűrés, asztmikus rohamok, a gyomorgyűrés, a egyéb gyűrés,
az ótványtalanság, a hideg kezék és lábak, a nemlő elgyengülés, a csusz, közhvény, ischia, a gyengeség a
égyenlőség bajában; influenza-ban a a velle járó hátrajásoknál; különösen ideggyűrésben a a velük járó
álmátlanod a különféle gyengeségi állapotok bajában; a rendetlen vérkeringés bajában a még sok más
oij bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere. E kész-
lének igazhatatlanság elonye az, hogy nem csak időelőtőre, de állandóan jótékony villamos áramot
áradást ad a testben a míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyit, másfelől a leghatásosabb
áramot az emberi szervezetet megrohánó betegségek ellen. Nagy figyelmre méltó az a körülmény, hogy
buzgóval betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodában levő újságművek és bizonyítványok, a melyek a
világ minden részéből hálással emlíkeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők.
A kit legkésőbbben 45 nap alatt nem gyógyit meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már
minden hasztlan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni. Figyelmeztetem a t. sz. közö-
séget, hogy az én készülékem nem tévesztendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Német-
országból, sőt Auszriából és Magyarországból is hivatalosan ki van tiltva, míg az én elektromágneses
készülékem kiváló gyógyító erejével fogva általánosan elismert, közkedvelt és elterjedt. Már csak
rendkívül olcsósága is erősen ajánlja.

Nagy készülék ára 3 frt vagy 6 korona. Kis készülék ára 2 frt vagy 4 korona.

Oly betegségek ellen való, melyek csak gyermekeknek a nagyon érzé-
kény nőknek való.

Fő központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, V., Vadász-utca 42/R.
Kálmán-utca sarkán.

Legszébb alkalmi Kedvezmény Gyönyörű
ajándék! kivitel!

MAGYARSÁG előfizetőinek.

A ki a „MAGYARSÁG“ kiadóhivatalába
egy fényképet küld,

5 forintért kap egy életnagyságu

gyönyörű kivitelű **platin-arc képet** pompás kartonon,
50 cm. szélességben és 65 cm. magasságban.

**Vidékre, csomagolással és díjmentes
szállítással 5 frt 60 kr.**

Megrendelésnél az összeg fele kiadóhivatalunkba előre
beküldendő, a másik fele utánvétellel (Budapestben az
átvételnél) lesz kiegyenlített.

Feltűnő olcsóság! **MAGYARSÁG** Legalkalmasabb
meglepetés!

Kiadóhivatala
Budapest, IX., Calvin-tér 8. szám alatt.